

РЕШЕНИЕ

№ 1253

гр. София, 13.01.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в публично заседание на 12.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елена Попова

при участието на секретаря Елица Делчева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **15** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.284-286 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража.

Образувано е по искова молба от М. М. С., ливански гражданин, изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в ЗО „К.“, ЛНЧ [ЕГН], с дата на раждане 15.03.1984г., чрез адвокат Е. Я., срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ /ГДИН/, за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 100 000.00 лева, възникнали в резултат на неправомерни действия от седем служители на ответника, изразяващи се в нанесен побой на 04.09.2023 г.

Делото е изпратено по подсъдност на Административен съд София-град с определение № 13690/14.11.2023 г., постановено по гр. дело № 12678/2023 г. по описа на Софийски градски съд, ГО I-18 състав, приложено към настоящото дело.

В исковата молба са изложени твърдения, че ищецът бил жестоко пребит на 04.09.2023 г., около 12:00 ч. на обяд, от служители на охранителния състав на ЗО „К.“. Посочено е, че инцидентът се случил след спречкване между ищеца и друг лишен от свобода, в хода на което седем служители обезвредили ищеца, сложили му белезници, с които прикрепили ръцете му зад гърба, вкарали го в стая, в която нямало видеокамери и го пребили жестоко, ритайки го и „скачайки трупешки“ върху тялото му. Твърди се, че описаният побой бил абсолютно неоправдан, тъй като ищецът вече бил обезвреден. Навеждат се твърдения, че охранителите били в близки отношения с другия лишен от свобода, с когото било първоначалното спречкване, и затова

предприели „наказателна акция“ срещу ищеца. Посочено е, че след нанесения побой, ищецът бил откаран по спешност в болницата в затвора /С./, а след многократни молби от негова страна, едва на 18.09.2023 г. бил изведен за освидетелстване от съдебен лекар. Вследствие на побоя, се твърди, че ищецът имал болки по цялото тяло, счупен зъб, нос, ребра, загуба на памет, главоболие, трудно дишане, изгубил много кръв. По отношение на психическото и емоционалното му състояние е посочено, че ищецът изпитал стрес и бил уплашен за живота си, усещал, че е засегнато човешкото му достойнство, чувствал се унижен и незащитен. В исковата молба се обръща внимание, че издадената от С. експертиза от хирургично отделение била със сгрешени лични данни за пациент.

В съдебно заседание ищецът, чрез адв. Я., моли да бъде уважена исковата претенция. Счита, че вредите са доказани по безспорен начин от представената медицинска документация, свидетелските показания и изготвената съдебно-медицинска и психологична експертиза.

Ответникът – Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, чрез процесуален представител юрк. В., изразява становище за неоснователност на исковата претенция. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност и недоказаност на предявения иск.

Административен съд София град, I отделение, 21-ви състав, след като се запозна с приетите по делото доказателства и становищата на страните, намира за установено следното, от фактическа страна:

В докладна записка, вх. № 2043/04.09.2023 г. /л.33/, мл. инспектор А. И. Г. е докладвал на началника на ЗО „К.“, че на 04.09.2023 г., около 11:50 ч., като постови на пост № 5, бил информиран за сбиване в блок 2, ет.3. След получения сигнал, той и колегата му от НОС веднага отишли на място, където разтървали установените на място л.св. М. М. С. и л. св. К. А. Талил, които се биели в кухненското помещение на блок 2, етаж 3. След като било преустановено сбиването, тръгнали към дежурните стаи с участниците в побоя, но излизайки от блок 2, С. се отскубнал и взел тротоарна плочка, която вдигнал във въздуха в опит с нея да уцели главата на л. св. К. Т.. Посочено е, че благодарение на бързата намеса на мл. инсп. Г. не се стигнало до фатален инцидент.

В обяснение, снето от М. С. „Мухна“ на 04.09.2023 г. /л.34/ е посочено, че същият влязъл в кухнята и се скарал с К., след което започнали да се бият. В опит да се защити, взел бетонена плоча и я хвърлил по К. в карето. В обяснението е посочено, че горното е продиктувано от л. св. на С. Н. Н., което обстоятелство е удостоверил с подписа си.

В обяснение, снето на 04.09.2023 г. от Т. А. /л.35/ е посочено, че на същата дата А. бил в кухнята, където работел /лепил плочки/. По това време в кухнята влязъл К. да търси някого, след което дошъл и М.. М. започнал да ръга с химикалка К. и започнали да се бият, а останалите да ги разтърват. Видно от оформлението на обяснението /след положените дата и подпис/, същото е допълнено впоследствие с текст, според който докато слизали към портата, М. взел бетонена плоча и я хвърлил към К..

В обяснение от К. А. Т., снето на 04.09.2023 г. /л.36/ е посочено, че докато разговарял с майстора, който лепи плочки, в кухнята влязъл М., който започнал да се кара с него и да му замахва с химикалка, с която искал да го наръга. В отговор на действията на М., К. го бутнал в стената, където М. си ударил главата и „тръгнала кръв“. Посочено е, че Т. и С. ги разтървали, след което С. извикал старшините. След това, при слизане

към портала, М. хвърлил бетонена плоча по него с цел да го удари, но старшината го бутнал и предотвратил удара в главата, въпреки това, плочата го ударила в гърба. В обяснението е посочено, че горното е продиктувано от л. св. на С. Н. Н., което обстоятелство е удостоверил с подписа си.

В обяснение от С. Н. Н. от 04.09.2023 г. /л.37/ е посочено, че бил в коридора, където били изнесени ел. уредите и готвел, когато М. и К. се сбили. Докато ги разтървавали с Т., М. замахвал с химикалка да ръга К.. След като ги разтървали, Н. слязъл до будката и повикал старшините. Видно от оформлението на обяснението /след положените дата и подпис/, същото е допълнено впоследствие с текст, според който докато слизали към портата, М. взел бетонена плоча и я хвърлил към К. пред погледа на всички.

В съобщение, рег. № 2016/04.09.2023 г. /38/, изготвено от мл. експерт П. С., командир на отделение в ЗООТ „К.“ към затвора [населено място], изпратено до ГД „ИН“, СГП и началника на затвора [населено място] /38/ е посочено, че на 04.09.2023 г. около 11:50 ч. в общото кухненско помещение на блок 2, етаж 3, възникнал конфликт между л.св. М. М. С. и л.св. К. А. Т., който прераснал във физическа саморазправа. Посочено е, че по време на конвоирането на лишените от свобода към дежурната стая, л. св. М. М. С. се отскубнал, грабнал бетонена плоча от тротоара и направил опит да удари по главата л.св. К. А. Т.. От л.св. били снети писмени обяснения, като М. М. С. в писмен вид признал, че направил опит да удари по главата л.св. К. Т.. Посочено е също, че л.св. са закарани в С. „Затвора С.“ за медицински преглед и изготвяне на формуляри за травматични увреждания. След направените прегледи, за л.св. К. А. Т. било установено, че има леко одраскване на гърба, а за л.св. М. М. С., че има разкъсна надбузна рана на лявото око. Посочено е, че по препоръка на лекаря, изготвил травматичния протокол, С. е закаран за преглед в болница И., като след направения преглед там не били констатирани други травматични увреждания и същият бил закаран в Затвора [населено място].

От формуляр за регистриране на травматични увреждания, изготвен на 04.09.2023 г. /л.41/ е видно, че при прегледа на М. М. С. са установени повърхностни рани в областта на окото, лек оток и болки в областта на гръдния кош в лявото подребрие. Има отбелязване, че на пострадалия е направена превръзка на окото.

От медицинска справка за л. св. М. М. С., издадена от С. – С. /л.24/ е видно, че с цел изясняване на травматичните увреждания, С. е изведен от ЗО „К.“ и отведен в УМБАЛ „Царица Й. - И.“ – С., където са извършени консултации с очен лекар, УНГ – специалисти и са направени рентгенография на бял дроб и сърце и на череп.

От образна диагностика на бял дроб и сърце № 316350, извършена на 04.09.2023 г. в 15:43:44 ч. в УМБАЛ „Царица Й. – И.“ /л.20/ е видно, че към датата на изследването при М. М. С. са били налице данни за недислоцирана линейна фрактура на VII ребро вляво по предна аксиларна линия. Посочено е, че няма данни за контузионни огнища, хидропневмоторакс и подкожен емфизем.

От образна диагностика на череп № 316349, извършена на 04.09.2023 г. в 15:36:35 ч. в УМБАЛ „Царица Й. – И.“ /л.19/ е видно, че към датата на изследването при М. М. С. не се виждат рентгенови данни за фрактури с дислокация в изследваните кости. Няма данни за хемосинус. Няма данни за интраорбитален емфизем.

От амб. лист № 016140/04.09.2023 г., издаден от УМБАЛ „Царица Й. – И.“ /л.18/ е видно, че след проведените образни изследвания, на С. М. М. е назначена терапия, която да се прилага под наблюдение в болницата на затвора.

От епикриза, издадена от Хирургично отделение при С. – [населено място] /л.14/ е

видно, че М. М. С. е бил хоспитализиран в периода от 04.09.2023 г. до 21.09.2023 г. с поставена диагноза: Контузио окули син. В. лацери контузум окули синистри. Контузио торацис към фрактура костас 7 синистри. В анамнезата е отразено, че по данни на пациента е постъпил в С. за лечение след като преди това бил прегледан в УМБАЛ „Царица Й. – И.“. Пациентът съобщил, че на 04.09.2023 г. бил нападен от охранители в затвора в Казчиане, които го удряли с юмруци и ритници докато бил задържан и окован с белезници.

В издаденото съдебномедицинско удостоверение № 808/2023 г. /л.25/ е посочено, че по предварителни сведения, освидетелстваният съобщава, че на 04.09.2023 г. е бил нападен от охранители в затвора в К., които го удряли с юмруци и ритници, докато бил задържан и окован с белезници. Освидетелстваният съобщил за съмнения за счупване на носните кости и ребра вляво. Обективно, при прегледа били установени кръвонасядания с подлежащ оток в областта на клепачите на лявото око; кръвонасядане и оток в областта на носа; множество кръвонасядания и отоци по горните и долните крайници; наличие на палпаторно болезнен оток в областта на гръдния кош вляво. Посочено е, че установените травми и увреждания са в резултата от действието на твърди тъпи предмети по механизма на удари с или върху такива и могат да се получат по време и начин, както съобщава прегледаният. Установените увреждания са причинили на освидетелствания болка и страдание. Като забележка е отбелязано, че за уточняване на наличието на счупвания на костите на носа и на ребрата е необходимо извършването на образни изследвания.

По делото е представен диск, съдържащ записи от камерите, монтирани в коридора пред кухненското помещение на блок 2, ет.3 в ЗО „К.“, както и в двора /карето/ пред блок 2 /л.48/.

Изготвена е Комплексна съдебно-медицинска и психологична експертиза /КСМП/ от вещите лица д-р Ц. Н. Г. - специалист по съдебна медицина и Л. С. Б. – психолог.

В заключението си, вещото лице – специалист по съдебна медицина е посочило, че въз основа на приложената по делото медицинска документация и след извършения личен преглед, следва да се приеме, че след инцидент на 04.09.23 г. при М. М. С. са установени данни за следните травми: - контузия и подкожен хематом на клепачите на ляво око с малка разкъсно-контузна рана на горен ляв клепач, вкл. данни за контузия на лява очна ябълка, без практическо засягане на зрителната острота, като е посочило, че тази травма е причинила и се отнася към критериите на медико-биологичния признак /по смисъла на чл. 130 ал. 1 НК/. Според характеристиките си, травмата е била налице временно, за около 2 до 3 седмици, през които е причинила болка и функционално нарушение - на зрението, като от раната е останал малък белег. Посочено е, че този белег е за цял живот, но не е с характер да реализира критериите на медико-биологичния признак обезобразяване на лицето. На следващо място е установена контузия на носа с оглед данните за травматично кървене и клинични данни за счупване на носни кости /палпаторни болки, крепитации и изкривяване на носна преграда/. За тази травма е посочено, че се отнася към критериите на медико-биологичния признак временно разстройство на здравето неопасно за живота /по смисъла на чл. 130 ал. 1 НК/. Кървенето от травмата на носа е спряло спонтанно, като до около 4 седмици след инцидента е настъпило консолидиране на счупените носни кости и хрущали и преодоляване на временните функционални проблеми с носово дишане. По отношение на установената контузия на гръден кош вляво с данни от образно изследване за счупване на едно ребро - 7-мо вляво по мишнична линия,

вещото лице е посочило, че тази травма сама за себе си е причинила и се отнася към критериите на медико-биологичния признак временно разстройство на здравето неопасно за живота /по смисъла на чл. 130 ал. 1 НК/. От нея за около 4 седмици е била налице болка, водеща до ограничаване на дихателните екскурзии. При съдебномедицински преглед, извършен 14 дни след инцидента, вещото лице сочи, че са описани отшумяващи признаци на травмите констатирани на 04.09.23 г., както следва: описаните области на ляво око /кръвонасядане на малка площ във външната половина на горния клепач на лявото око и такова с дискретен оток на цели долен клепач на лявото око, продължаващо към лявата скула/ и носа /контузия с кръвонасядане и слаб оток в областта на корена на носа по гръбна повърхност/ и гръдния кош в ляво /травматичен оток в лявата част на гръдния кош по предната му повърхност в средната му трета/ са установени и описани и мекотъканни наранявания на крайниците, както следва: - множество кръвонасядания по гръбна повърхност на лявата мишница и в областта на левия лакът; - контузия с кръвонасядане по задната и по предната повърхности на дясната мишница на границата горна/средна трети; - контузия с кръвонасядания по тръбната повърхност на дясната предмишница в областта на лакътната изпъкналост и над нея ; - контузия с кръвонасядане и оток по задната повърхност на лявата подбедрица в средната ѝ трета разположен на приблизително същата площ. Цитирано е и заключението на съдебномедицинската експертиза, а именно: Тези травми се причинили и се отнасят към критериите на медико-биологичния признак БОЛКА И СТРАДАНИЕ /по смисъла на чл.130 ал.2 НК/. В заключение, вещото лице е посочило, че болка и страдание са били налице за около 14- 20 дни след инцидента. Травмите регистрирани при пострадалия са с характеристики на контактни увреждания причинени от механично действие с неголяма травмираща сила на твърди тъпи предмети и могат да се причинят при нанесен на пострадалия побой по време и начин съобщени от него.

В заключението си, вещото лице – психолог е посочило, че личностово, освидетелствания е добронамерен, доброжелателен и справедлив. Много добре комуникативен и склонен да помага. Държи на отношенията и се стреми те да са неконфликтни. В същината си е много подреден като спазва правила и процедури, има ниско ниво на риск и преценява последиците от действията си. Не е импулсивен и не е склонен да взема прибързани или емоционално оцветени решения. Наблюдателен е и е “човек на фактите“, придържа се към тях, когато ги описва. Не е склонен да си фантазира. Гъвкав и добре приспособим при променящи се обстоятелства . Не е ригиден и не се стреми да запази статуквото, а се опитва да промени реалността за себе си като спазва правилата и се придържа към изискванията. Освидетелстваният е определен като тип изпълнител. Няма изявени лидерски качества, а е изпълнителен, последователен и неагресивен. Възприятно представни възможности в момента на изследването съхранени, което е означава, че лицето има нормална личност и няма данни за личностова девиация психопатия. Посочено е, че е хармонично конструиран. По отношение на преживяванията му и на психичното му състояние като се има предвид съобщеното от свидетели, данни от експлорацията, данните в делото за телесното му състояние след постъпването му в болница и направените тестове, вещото лице е посочило, че може да се приеме, че психичното състояние на осв. към момента на инцидента се характеризира като Остър

стрес- F.43.0 от М., което представлява разстройство със значителна тежест, което се развива без проява на други психични разстройства и е отговор на силен соматичен / телесен / и/или психичен стрес и обикновено продължава от няколко часа до дни. Стресорът може да бъде травмиращо изживяване, например заплахата за сигурността или за здравето, а поради продължаващите болки и страдания, както и поради допълнителните фактори, които има при С. като факта, че е в чужда страна, в заведение за изтърпяване на наказание, усложнени отношения в средата, в която се намира, острият стрес след около 4-5 дни е преминал в Протрахирана стресова реакция. В заключението е посочено, че Протрахираната стресова реакция се появява като дистрес и емоционално разстройство, което нарушава социалното функциониране, прави човека несигурен, по-страхлив. Протрахираната стресова реакция трае от един месец, ако се смени обстановката, и може да продължи до 6 м., ако остане в травмиращата обстановка. Тъй като е бил с нарушено здраве, имал е притеснения относно бъдещето си и затруднения в средата си, вещото лице сочи, че има данни С. да е изпитал т.н. ситуативен страх. Посочено е, че Ситуативен страх се изпитва, когато човекът се намира в трудна ситуация, или се е фиксирал върху дадена ситуация, която не може да контролира, при която няма непосредствена опасност за здравето или живота му, но има елементи на конфликт, загуба на статус, загуба на признание липса на уважение, търсене на сметка за извършена грешка, поведение с елементи на унижение или грубост или пък притеснение, че няма да стигнат възможностите му да се справи със ситуацията. Според вещото лице, описаното в кориците на делото дава достатъчно основание да се приеме, че освидетелстваният е имал такъв страх. В заключение, вещото лице сочи, че цялостното впечатление от психологичното изследване на С. дава основание да се приеме, че психичното му състояние веднага след инцидента се е характеризирало с Остър стрес преминал в Протрахирана стресова реакция при наличие на Ситуативен страх. Отбелязано е, че към датата на изследването, осв. е в добро психично състояние и няма данни за наличие на стрес, депресия, тревожност или страх.

Съдът счита, че изготвената комплексна съдебно-медицинска и психологична експертиза отговаря напълно на поставените задачи, поради което я кредитира в цялост.

По делото са разпитани трима свидетели – А. И. Г., А. Ц. Г. и Я. К. В..

Разпитан, св. Г. споделя, че на 04.09.2023г. имало сбиване във втори блок. Спомня си, че ищецът участвал в сбиването, както и че било през септември месец, но не помни точна дата. Той бил свидетел на сбиването и всичко било констатирано с докладна записка, която предали. Споделя, че след като разтървали, сбиването прераснало в по-мощно в двора. Споделя, че ищецът взел тротоарна плочка, с която се опитал да удари главата на друг лишен от свобода. Спомня си, че от тяхна страна реакцията била незабавна. Избутали ищеца и потушили спора, защото можело да стане нещо фатално. Спомня си, че снели писмени показания от С., след което бил конвоиран до болница, защото в затвора нямало очен лекар, а имало нужда. Отрича да са прилагали физическа сила при избутването. То било с цел предотвратяване на много сериозен риск. След като извели ищеца, му сложили белезници.

Уточнява, че това се случило след второто сбиване на двора. Споделя, че след като му поставили белезници, завели ищеца в администрацията на ЗО „К.“ за снемане на писмени обяснения. Твърди, че физическата сила при поставяне на белезниците била умерена с цел запазване здравето и достойнството на лишения от свобода. Спомня си, че С. имал нанесена физическа травма от другия лишен от свобода. Имало кръв навсякъде, видимо от главата, от окото, от носа на С.. Тези травми твърди, че били още от първото сбиване, защото ищецът бил окървавен още при констатиране на първото сбиване. Споделя, че нямат право да поставят белезници вътре в общежитието, защото л. св. са на лек режим. Уточнява, че могат да им сложат белезници извън общежитието, например по път към администрацията на затвора. Не знае кое наложило превеждането на С. в затворническата болница, тъй като това е решение, което не взема той. Не си спомня какви други видими травми имал С. по тялото. Споделя, че на двора има видеонаблюдение, но не знае колко време се пазят записите. Не си спомня линейката, която дошла да отведе С. след колко време дошла.

Разпитан, св. Г. споделя, че за случилото се на 04.09.2023г. се придържа към докладната, която написал, защото е минала 1 година от тогава. Спомня си, че командирът, след като обядвал, му казал, че имало сбиване. Група надзиратели отишли да ги конвоират. Сбиването било в сградата, не помни точно кой блок, но мисли, че в спалните помещения. Отишли веднага. Спомня си, че като стигнали, боят бил приключил и вече се разтървавали. Не помни дали е видял ищеца там. След това конвоирали участниците в сбиването до затворническата администрация в другата сграда. Твърди, че при разтърваването не са употребили физическа сила. Когато били в сградата, за да ги разтърват при сбиването не са слагали белезници на никого, след това при конвоирахме до другата сграда на затворническата администрация им сложили белезници, защото имало напрежение между двамата участници в сбиването. Споделя, че конвоираните си говорили на техния език. Спомня си, че С. тръгнал да напада другото момче като взел плочка от земята и тръгнал да удря другия лишен от свобода. В този момент ги разтървали и им сложили белезници. Сложили белезници на С.. Началникът така им разпоредил - да сложат белезници само на С., но не и на другия. След първото сбиване, споделя, че имало физически травми по лицето и тялото на С., в сградата имало кръв по пода и по С.. Завели С. в Затвора С., защото кървял. Споделя, че преди да го заведат в болница, го завели в затвора - сграда близка до сградата, където било първото сбиване между С. и другия. Твърди, че не знае дали има видеокамери в помещенията, както и че поставяне на белезниците не са употребили физическа сила, а само водеща техника – белезници. Спомня си, че С. не дал доброволно да му сложат белезници. Бил афектиран от сбиването с другото лице. Свидетелят не помни кой точно го завел в сградата на затворническата администрация.

Разпитан, св. В., заявява, че познава М. С. от болницата на С. затвор. Спомня си, че го докарвали миналата година септември месец. Бил в лошо здравословно състояние, пребит. За себе си споделя, че е председател на Национално движение „Съвършена България“ – защита правата на затворниците. Спомня си, че ищецът споделил с него за какво става въпрос,

казал му, че са го били полицаите. Имал счупени ребра, което казал и доктор П. от хирургията на болницата. Спомня си, че не му се обръщало внимание и се саботирало желанието му да бъде прегледан и сниман, да му бъдат направени снимки на ребрата. Твърди, че не го допускали да излезе на външен лекар, отлагали и измисляли най-различни причини - че нямало охранителен надзор, който да го изведе. Това положение се проточило със седмици. Споделя, че ищецът се страхувал да се върне в затвора, плачел по цял ден. Спомня си, че му споделил, че са го били полицаи, които са му сложили белезници и са го ритали. Споделил с него, че имало камери, които би трябвало да са заснели всичко. Ищецът му казал, че са го вкарали в някаква стая, където също са го били, за да няма свидетели. Спомня си, че ищецът се страхувал страшно много, през цялото време казал, че го е страх да се върне обратно. Свидетелят си спомня, че лично той говорел със социалната работничка за притесненията на ищеца, но тя вдигала рамене и казвала, че няма какво да направи, това не зависи от нея. За здравословното му състояние споделя, че целят бил син – около очите бил син, едното око било повече, ребрата му били сини, ръцете отзад задната част над лакътя била синя. Според свидетеля, много сериозен бой са му нанесли. Споделя, че ищецът бил много зле здравословно. Заявява, че не е бил лично свидетел на побоя, но е бил по цял ден с ищеца след това - от сутрин до вечер, на един етаж, на който вратите на стаите били отворени. За болницата в Софийски централен затвор споделя, че е бил там и постоянно бият хора. Бял е в травматологията и хирургията на 5-ти етаж. Говорил със социалната работничка в качеството на председател на Национално движение „Съвършена България“ – защита правата на затворниците, но не е бил сезиран писмено да го прави. Споделя, че лично той е писал молбите на ищеца за това, че не искат да го прегледат, не искат да го снимат, не искат да го изведат на лекар, след което слагал молбите в кутията на болницата на затвора, която се отваряла от социалния работник. Споделя също, че той му препоръчал адв. Я., която е заместник - председател на движението „Съвършена България“ и след това тя поела случая. С ищеца си говорили на български език. Твърди, че същият разбира много думи на български, но имало и много араби, които са му превеждали и е разбирал за какво точно става въпрос.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Искът за присъждане на обезщетение е предявен от процесуално легитимирано лице, което твърди, че на 04.09.2023 г. в периода на престой в ЗО „К.“ е претърпял неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразни действия на длъжностни лица от администрацията на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", което е юридическо лице към Министерство на правосъдието, с териториални структури, включващи затворите - чл.12, ал.3 ЗИНЗС.

Искът е предявен срещу надлежен ответник по чл.205 АПК вр. с чл.285, ал.1 от ЗИНЗС – Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" – юридическо лице, осъществяващо прякото ръководство и контрол върху дейността на местата за лишаване от свобода, с териториални служби, каквито са

затворите.

Материално-правната уредба на твърдяното право се съдържа в чл.1, ал.1 ЗОДОВ, а след измененията на ЗИНЗС (ДВ бр. 13/2017 г., в сила от 07.02.2017 г.) - в чл.284, ал.1, който предвижда, че държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл.3.

В чл.3, ал.1 ЗИНЗС се съдържа забрана осъдените да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унизително отношение. Според втората алинея за нарушение на ал.1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода, изразяващи се в липса на достатъчна жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Изброяването е неизчерпателно.

Основателността на предявения иск предполага установяване на наличие на следните материално-правни предпоставки: 1) акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с които се нарушава чл.3 от ЗИНЗС; 2) настъпила неимуществена вреда в правната сфера на ищеца в резултат на нарушението; 3) неимуществената вреда се предполага до доказване на противното по силата на оборимата презумпция, въведена с чл.284, ал.5 от ЗИНЗС.

Отговорността на държавата за причинените вреди по чл.284, ал.1 от ЗИНЗС е обективна и освобождава ищеца от тежестта да доказва вина на конкретно длъжностно лице. Обективният неин характер означава още, че държавата отговаря за вредите, причинени от нейните органи или длъжностни лица при изпълнение на административната дейност, които са последица от незаконосъобразните им актове, действия или бездействия, без значение дали са виновно причинени.

Ищецът обосновава исковата си претенция с твърдения за незаконосъобразни действия на администрацията в ЗО „Казичаене“, изразяващи се в това, че на 04.09.2023 г., около 12:00 ч. на обяд, бил жестоко пребит от служители на охранителния състав на ЗО „К.“, след спречкване между него и друг лишен от свобода, в хода на което седем служители, след като го обезвредили и му сложили белезници, с които прикрепили ръцете му зад гърба, го вкарали в стая, в която нямало видеокамери и го пребили жестоко, ритайки го и „скачайки трупешки“ върху тялото му. Твърди, че вследствие на побоя, имал болки по цялото тяло, счупен зъб, нос, ребра, загуба на памет, главоболие, трудно дишане, както и че изгубил много кръв. По отношение на психическото и емоционалното му състояние е посочено, че изпитал стрес и бил уплашен за живота си, усещал, че е засегнато човешкото му достойнство, чувствал се унижен и незащитен.

Съдът приема, с оглед събраните доказателства по делото, за недоказано твърдението за незаконосъобразни действия на служителите на ГД „ИН“,

изразяващи се във физически побой, причинен на 04.09.2023 г. в ЗО „К.“. Видно от представените по делото писмени обяснения от процесната дата, преди ищецът да бъде отведен с белезници към администрацията, е участвал в сбиване с друг лишен от свобода, който твърди, че бутнал ищеца в стената, вследствие на което същият си ударил главата и започнал да кърви. Тези твърдения се доказват и от представените по делото видеозаписи от охранителните камери в помещението на блок 2, където няма спор между страните, че на същата дата около 12:00 ч. възникнал побой между ищеца и друг лишен от свобода. В снетите писмените обяснения от ищеца веднага след описания инцидент липсват твърдения, че част от нараняванията му са вследствие от неправомерни действия на служители на ГД „ИН“. Не е оспорено от ищеца, че цитираните обяснения са продиктувани лично от него, нито че положеният под тях подпис е положен без разбиране на текста, който удостоверява. В подкрепа на горното са и свидетелските показания на св. В., който заявява, че „ищецът разбира много думи на български“. Съдът отчита обстоятелството, че действително, след излизане от блок 2, в опит да бъде предотвратено нападение с бетонна плоча от страна на ищеца върху друг лишен от свобода, има намеса от страна на служителите на ответника, която се изразява в изблъскване на ищеца към стената на блок 2, силно стискане и извиване в горната част на ръцете, целящо обезвреда на лицето, а видно от видеозаписа и ритане в коремната област, но тези действия, анализирани в хода на цялостната ситуация преди това, съдът приема като такива в рамките на служебните правомощия на служителите на ответника с цел предотвратяване на фатален инцидент – опита на ищеца да удари в гръб с бетонна плоча друго лице в областта на главата.

На следващо място, видно от описанието в съдебномедицинското удостоверение, както и в останалата медицинска документация, травмите констатирани от 04.09.2023 г., както следва: кръвонасядане на малка площ във външната половина на горния клепач на лявото око и такова с дискретен оток на целия долен клепач на лявото око, продължаващо към лявата скула, контузия с кръвонасядане и слаб оток в областта на корена на носа по гръбна повърхност и травматичен оток в лявата част на гръдния кош по предната му повърхност в средната му трета, вследствие от фрактура на 7-мо ребро, констатирани са и мекотъканни наранявания на крайниците, както следва: - множество кръвонасядания по гръбна повърхност на лявата мишница и в областта на левия лакът; - контузия с кръвонасядане по задната и по предната повърхности на дясната мишница на границата горна/средна трети; - контузия с кръвонасядания по тръбната повърхност на дясната предмишница в областта на лакътната изпъкналост и над нея, контузия с кръвонасядане и оток по задната повърхност на лявата подбедрица в средната ѝ трета разположен на приблизително същата площ.

Горните наранявания в голямата си част съвпадат по местоположение с ударите, нанесени на ищеца по време на сбиването му с другия лишен от свобода. Съдът обръща внимание, че както на видеозаписите, така и по данни на всички участници в събитията на процесната дата, включително и на ищеца, същият е бил окървавен в областта на лицето /око и носа/, още при първия инцидент в кухненското помещение на блок 2 преди да бъдат извикани

служителите на ответника. По отношение на описаните наранявания по гърба, ръцете, краката и в областта на ребрата, както беше обсъдено по-горе, видно от представения видеозапис от монтираната камера в двора пред блок 2, след извеждането на участниците в сбиването от служителите на ответника в посока от сградата към администрацията на ЗО, ясно се вижда, че ищецът и другият лишен от свобода са без поставени белезници и се движат свободно. Малко след излизането обаче, ищецът се навежда и взема плоча, която държи с две ръце и се опитва със сила да я стовари върху главата на лице, което върви пред него и е в гръб /не вижда какво прави ищеца/. В този момент, ясно се вижда как няколко служители на ответника изблъскват ищеца с гръб към стената, единият от тях го рита в торса, а при опита на ищеца да се освободи, го стискат за ръцете, за да го обездвигат и да го обезопасят. Тези действия биха могли да са причината за констатираната фрактура на ребро, кръвонасядания по гърба и горните и долните крайници на ищеца, но действията в тази ситуация са съответни на действията на самия ищец и те са правомерни дотолкова, доколкото са извършени с цел обезопасяване на ищеца, за да възпрепятстват целения от него по-тежък инцидент. Тези изводи са подкрепени и от свидетелските показания на св. Г. и св. Г., които съдят кредитира като ясни, последователни и съответни на събраните по делото писмени доказателства.

От друга страна, съдът кредитира заключението на комплексната съдебно-медицинска и психологична експертиза като обръща внимание, че вещото лице – съдебен лекар е дало заключение, че травмите регистрирани при пострадалия са с характеристики на контактни увреждания причинени от механично действие с неголяма травмираща сила на твърди тъпи предмети и могат да се причинят при нанесен на пострадалия побой по време и начин съобщени от него, но в съдебно заседание уточнява, че не може да е категоричен от кого точно е нанесен този побой. Не се представиха и други – писмени или гласни доказателства, от които съдът да достигне до категоричен извод дали част от нараняванията са вследствие от действия, извън обхвата на видеонаблюдението, извършени от служителите при поставени белезници на ищеца, нито кои от констатираните наранявания са от евентуалния такъв побой. С оглед на горното, остана неизяснена и причината за отрицателните емоции на ищеца, изразяващи се в страх и Протрахираната стресова реакция, а именно: дали същите са предизвикани от реакцията на служителите на ответника в ситуация, в която ищецът е бил страна в конфликт /сложили само на него белезници и се опитали само него да обезвредят, въпреки че той е по-пострадал при сбиването с другия л. св./, което предвид профила му на справедлив човек, търсещ баланс и яснота за себе си, би могло да предизвика описаните негативни емоционални последици, или е вследствие на конкретни други действия на служители на ответника, каквито не се съдържат в аналитичната част на така направената психологическа експертиза. Недоказването на твърдените незаконосъобразни действия на служителите на ответника, техният обхват и начинът, по който са извършени, вредите и причинно-следствената връзка между тях препятства съда да формира изводи в желаната от ищеца посока, тъй като не е властен да се произнесе на базата на предположения.

Предвид изложеното по-горе, се налага извода, че не са налице незаконосъобразни действия и бездействия на администрацията на ответника, които да са в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС.

Не се установи и настъпила, в резултат на нарушение по чл. 3 от ЗИНЗС неимуществена вреда в правната сфера на ищеца. Твърденията в исковата молба се явяват недоказани.

По изложените съображения, предявеният иск е неоснователен и недоказан и следва да бъде отхвърлен изцяло.

Предвид този изход на спора, ищецът дължи заплащане на разходите в размер на 1119.60 лв. /хиляда сто и деветнадесет лева и шестдесет стотинки/ за изготвяне на комплексната съдебно-медицинска и психологична експертиза, която е допусната по него искане.

По отношение на претендираното от ответника възнаграждение за осъществената защита от юрисконсулт, то следва да се посочи, че такова не му се следва, тъй като производството по делото е водено по специалния ред по чл. 286 ЗИНЗС, а в ал. 2 от същата разпоредба не е предвидено заплащане на юрисконсултско възнаграждение. Разпоредбите на чл. 286, ал. 2 и, ал. 3 ЗИНЗС, тълкувани в тяхната взаимовръзка, се явяват специални по отношение на общите разпоредби на чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ и чл. 78, ал. 8 ГПК, във връзка с чл. 144 АПК и чл. 143 АПК. Липсата на изрична уредба в ЗИНЗС, която да предвижда отговорност на ищеца за заплащане на юрисконсултско възнаграждение на ответника при пълно или частично отхвърляне на иска/исковете му, означава, че такова не се дължи. Ето защо искането на ответника за присъждане на разноски следва да се остави без уважение.

Мотивиран от горното, Административен съд София град, първо отделение, 21-ви състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска на М. М. С., ливански гражданин, с правно основание чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 100 000.00 лева, изразяващи се в болки по цялото тяло, счупен зъб, нос, ребра, загуба на памет, главоболие, трудно дишане, стрес, страх за живота, засягане на човешкото му достойнство, унижение и чувство за незащитеност, възникнали в резултат на неправомерни действия от седем служители на ответника, вследствие на нанесен побой на 04.09.2023 г.

ОСЪЖДА М. М. С., ливански гражданин, изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в ЗО „К.“, ЛНЧ [ЕГН], с дата на раждане 15.03.1984г., да заплати на АССГ сумата в размер на 1119.60 /хиляда сто и деветнадесет лева и шестдесет стотинки/, представляваща разноски по делото за изготвената експертиза.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните с касационна жалба пред тричленен състав на Административен съд София - град.

СЪДИЯ:

